

SUCCULENTA

NED. VEREENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

NUMMER 3

1947

MEI/JUNI

STUKKEN VOOR DE REDACTIE EN OPGAVEN VAN TE HOUDEN
AFDEELINGSVERGADERINGEN TE ZENDEN AAN DEN REDACTEUR:
A. J. A. UITEWAAAL, ALEX. BOERSSTRAAT 25huis, AMSTERDAM

Gelukkig

kunnen wij U weer volop helpen aan POKON in de oude, U bekende kwaliteit.

U weet wel dat POKON de hoogste kwaliteit ter wereld en niet alleen dat, doch ook een eigen klasse is. POKON is geheel oplosbaar en bevat voedingsstoffen in een bijzondere vorm, die dadelijk door de planten worden opgenomen en waardoor iedere mislukking of beschadiging is uitgesloten.

CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN HOUDEN VAN POKON OOK ALLE ANDERE PLANTEN EN AFGESNEDEN BLOEMEN.

Heeft U het voor Uw planten over om ook met POKON thuis te komen als U om POKON uitgaat? Door de hoge kwaliteit heeft U zo weinig nodig, dat ze in gebruik ook nog het goedkoopst is.

Het bemesten met POKON is zo gemakkelijk. U doet een theelepel vol (dat is met een kop erop - een grote of kleine kop op een theelepel maakt in gewicht niets uit dus dat is altijd goed) in een kan, ketel of door een trechter in een fles. U vult deze met lauw water en als deze vol is, is de Pokon reeds opgelost. Dit is gemakkelijk!

Als U plantenvoedsel gaat halen vraagt U dan niet naar Kunstmest doch naar POKON.

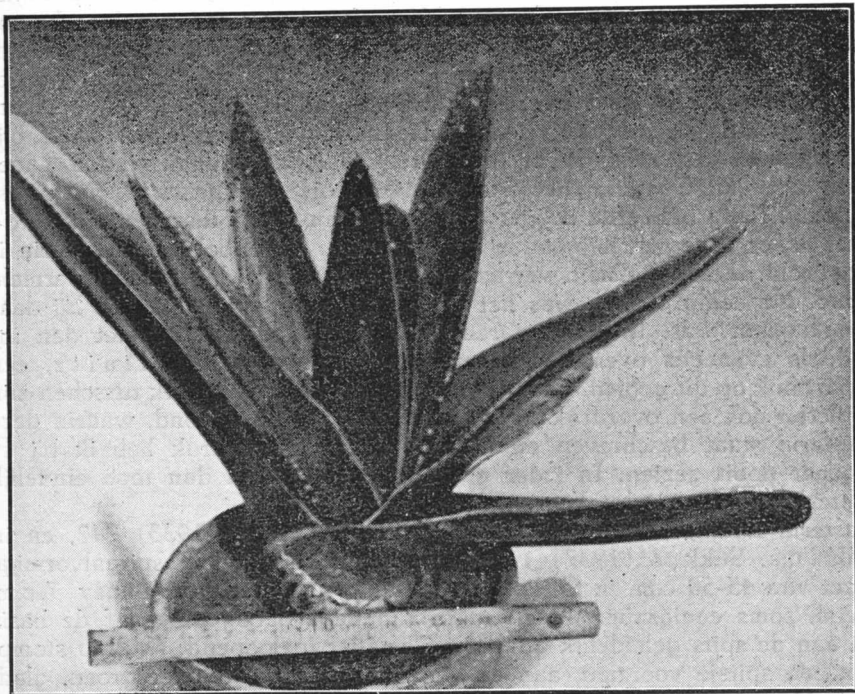
NED. VEREENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

SUCCULENTA

NUMMER 3

1947

MEI/JUNI

Gast. Lutzii, Poelln.

(foto: Fortgens.)

Gasteria Lutzii, Poelln.

door A. J. A. Uite w a a l

ASTERIA's treft men in vrijwel iedere liefhebberscollectie aan. Het is al heel wat jaren geleden, dat ik bij den Heer U r i (Amstelveen) die een fraaie verzameling succulente planten bezat, voor het eerst een onbekende, heel opvallende soort zag staan. Niet opvallend door teekenende parels of vlekken op de bladeren, maar door den forschen habitus, de breede, stijve, bijna éénkleurige bladeren. Ze was onder den naam *Gast. Broomii* (of *Vroomii*) gekocht en hoogst waarschijnlijk van De Laet afkomstig. Nu is er wel een Aloë van dien naam beschreven, een stengelvormende soort, maar een Gasteria van dien naam

is onbekend. Enkele jaren later zag ik dezelfde plant ook prijken in de bekende Aloë-Gasteria-Haworthia-collectie van den Heer Fortgens (Haarlem). *) Wij hebben samen vaak over deze onbekende soort gesproken, maar omtrent den naam kon ook Fortgens niets met zekerheid zeggen. Deze merkwaardige plant is mij steeds in gedachten gebleven en het vorig jaar zag ik ze opnieuw in de collectie van den Heer Krijger (Artis, A'dam), in welke omvangrijke verzameling we trouwens meerdere unica op succulentengebied kunnen bewonderen. Nu wilde ik er toch eindelijk eens het mijne van hebben; daar ik voor een Haworthia-specialist doorga, veronderstelt men als vanzelfsprekend ook een grootere kennis omtrent Gasteria of Aloë, maar deze is helaas nog beschamend klein; alleen ingewijden kunnen dat begrijpen! Maar ik had nu beter de gelegenheid om alles wat over Gasteria bekend is, na te kunnen slaan. Onze inmiddels gestorven vriend Fortgens had mij al zijn moeizaam bijeengegaaarde gegevens, die hij in de literatuur had kunnen vinden, nagelaten, die van Gasteria, het door hem bevoorrechte geslacht, het meest volledig. Lang behoefde ik niet eens te zoeken, want tusschen zijn foto's vond ik er eene (de bijgaande afb.) waarop de onbekende Gasteria is afgebeeld, terwijl tot mijn verrassing op de achterzijde de naam vermeld stond. Na eenig zoeken was het mij ook spoedig duidelijk, hoe hij daar aangekomen was. In latere jaren is Fortgens korten tijd met den inmiddels eveneens overleden Heer Dr. Karl von Poellnitz, een expert ook op dit gebied, in briefwisseling geweest, terwijl ik tusschen zijn papieren ook een overdruk uit Kakteenkunde (1937) vond, waarin deze Gasteria staat beschreven en afgebeeld. Deze overdruk heb ik bij F. vroeger nooit gezien. In ieder geval is de naam nu dan toch eindelijk achterhaald; hier volgt haar nadere omschrijving:

Gasteria Lutzii, Poelln. in Fedde, Repert. XXXIII (1933) 242, en in Kakt. u.a. Sukk. 8 (1937) 119-120. Bladeren in dichte, spiraalvormige rozet van 45-50 c.m. in Ø, ca. 24 cm. lang, naar den voet ongev. 7 c.m. breed, soms eenigszins sikkelvormig zijdelings gebogen, vanaf de basis tot aan de spits geleidelijk dunner en smaller toeloozend, bladtop stomp, van een spitsje voorzien, aan een kant afgestompt, donker groen, glad, niet of nauwelijks glanzend, met zeer weinig, onopvallende, groenachtige, niet verheven vlekken, welke sterk verstrooid en meestal afzonderlijk geplaatst zijn. Randen en kielen met hoornachtigen rand, deze vaak onregelmatig onderbroken, soms hier en daar in afzonderlijke staande, stompe, langwerpige tuberkels opgelost.

Bloemstengel 1 M. of langer, bloemsteeltjes 6-7 m.m. lang. Bloemen ca. 2½ c.m. lang; het buikvormige gedeelte langwerpig, 7 m.m. dik, groen-

*) J. Fortgens overleed te Haarlem 12 Nov. 1946. Wij missen in hem een van onze beste liefhebbers en zeker onzen besten Gasteria-kenner; ik zelf verloor bovenal een trouw vriend. Zijn gezondheid had in den laatsten oorlogswinter een hevige knak gekregen; zijn uitgebreide Aloënae-collectie was door gebrek aan brandstoffen bovendien tot een minium geslonken. Zijn verzameling Gasteria's was uniek. In een in zijn nalatenschap gevonden schrijven van Dr. Karl von Poellnitz, schreef deze hem: „Vorigens Uw lijst van Gasteria's is Uw verzameling de uitgebreidste, die ik ken. In de botanische tuinen in Duitschland heeft men maar weinig planten van dit geslacht; ook Kew bezit slechts een kleine collectie." Het is wel zeer te betreuren, dat ik onzen vriend Fortgens nooit tot publicatie van zijn grondige kennis omtrent dit geslacht heb kunnen bewegen.

achtig-rood, duidelijk gebogen; het buisvormige gedeelte korter, rood-achtig-groen met groene strepen; bloemslippen kort, stomp, gestrekt of weinig omgebogen.

Vindplaats: *Blaauwkrans* bij *Grahamstown*; in 1930 gevonden door *Miss Blackbeard*. Volgens v. Poellnitz een zeldzame soort, hem was slechts één exemplaar bekend; hij gaf haar dezen naam ter herinnering aan een zijner zoons, die 26 Aug. '33, enkele uren nadat de beschrijving was opgesteld, bij een ongeluk den dood vond. Ze behoort tot de sectie *Carinatae* (stamloos; blad, in rozetvorm, duidelijk gekield), serie *Magnae*. Ze is verwant aan *G. proliferans* Lem., die breder, wit gestippelde bladeren heeft en bovendien sterk spruit, met *G. fuscopunctata* Bak, die een grooter aantal, in dwarse rijen geplaatste, later bruin kleurende vlekken heeft, en *Gast. Huttoniae* N. E. Br. die volgens de beschrijving twee maal zoo lange en nóg breder bladeren bezit, die aan beide zijden rijkelijk zijn gevlekt.

Aan de hand van beschrijving en afbeelding (in *Kakteenk.*) hebben *Krijger* en ik de plant in de collectie van eerstgenoemden nauwkeurig vergeleken en ze volkomen met *Gast Lutzii* identiek bevonden. Ik heb den Heer *Krijger* aangeraden deze waardevolle soort door bladstek te vermeerderen.

Graptopetalum paraguayense

DE ontwikkeling die een plantennaam te zien geeft komt ons liefhebbers soms voor als een lange lijdensweg. Dat komt wel, omdat wij niet gaarne de namen van onze planten veranderen, waarmede wij nu eenmaal zoo vertrouwd waren. De oorzaak van deze veranderingen is vaak gelegen in de steeds voortschrijdende kennis, en daarin willen wij toch niet achterblijven.

Van een heel goed bekende plant, afgebeeld als *Byrnesia Weinbergii* (Opaalblad) in v. Laren's „*Vetplanten*”, (Pl. 79) geef ik hieronder de volledige synonymie; voor u zelf zou het heel leerzaam zijn, wanneer u deze ontwikkelingsgang nog eens grondig controleerde!

Echeveria Weinbergii, *Shepherd*, Cat. (1912) 37, nom. nud.

Cotyledon paraguayense, N. E. Brown (1914).

Byrnesia Weinbergii, *Rose* (1922).

Sedum Weinbergii, *Berger* (1930).

Echeveria arizonica, *Hort.* ex *Berger* (1930).

Graptopetalum Weinbergii, *E. Walth* (1930).

Sedum paraguayense, *Bullock* (1937).

De plant heeft nu haar uiteindelijke (?) plaats gekregen (in *Cact. a. Succ. Journ.* 1938, p. 108) als *Graptopetalum paraguayense* (N.E.Br.) *E. Walth*. Zet dus dézen naam op het kaartje bij uw plant, wanneer u met den tijd wilt meegaan.

Notocactus (K. Sch.) Berger

door A. F. H. Buining

IN 1898 stelde prof. K. Schumann in zijn bekende werk „Gesamtbeschreibung der Kakteen” het ondergeslacht *Notocactus* op. Dat hij zich toen nog geen zuiver beeld van dit ondergeslacht had gevormd, blijkt wel uit het plaatsen in dit subgenus van o.a. *Rebutia minuscula*, *E. tus. napinus* en enkele soorten van de tegenwoordige geslachten *Parodia* en *Fraila*.

In 1929 verhiel Alwin Berger in zijn „Kakteen”, het ondergeslacht tot geslacht. Hij plaatste echter planten als *E. tus Reichei*, *E. tus napinus* en *Echinopsis formosus* abusievelijk in dit geslacht.

Het was een verdienste van Fric en Kreuzinger om in hun „Revision” in 1935 dit geslacht nader onder de loupe te nemen. Zij toch toonden aan, dat de planten, gerangschikt onder dit genus, nader onderverdeeld moesten worden. Daartoe stelden zij uit deze groep het nieuwe geslacht *Brasilocactus* op en handhaafden het oude geslacht *Notocactus*. Fric had in 1933 eigenlijk dit genus reeds opgesteld. Berger had in zijn bovengenoemd werk in 1928 reeds gewezen op de verschillen in de vruchten bij eenige *Notocactus*en. Fric en Kreuzinger hebben dit verder onderzocht en uitgewerkt.

Hun geslacht *Brasilocactus*, waaronder vallen de soorten *Graessneri* en *Haselbergii*, kenmerkt zich door de dunhuidige besvrucht, die bezet is met doorntjes. Bij *Notocactus* zijn de vruchten wollig en borstelig.

Het geslacht *Notocactus* werd door hen onderverdeeld in *Cephalioideae*, *Mammulosi*, *Paucispini* en *Setacei*.

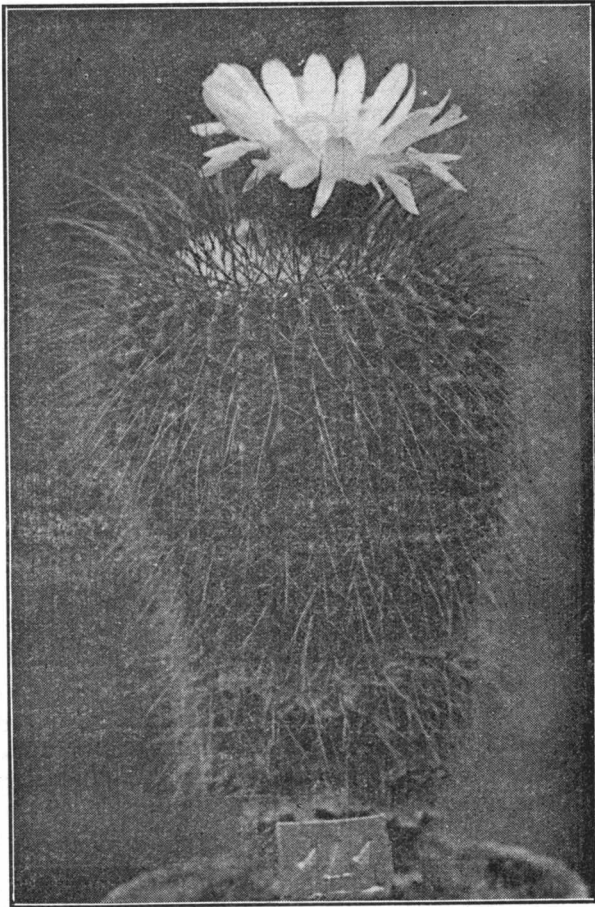
De groep *Cephalioideae*, waartoe behooren *Grossei*, *Leninghausii* en *Schumannianus*, kenmerkt zich door zuilvormigen groei en een wollig scheefgroeiend top-pseudocephalum. De droge vrucht springt aan den voet open.

Onder de groep *Mammulosi* vallen *floricomus*, *mammulosus*, *submammulosus*, *minimus*, *Müller-Melchersii*, *pampeanus*, *Herteri*, *Velenovskii* en de nog niet beschreven *brasiliensis*, *spinosissimus* en *Müller-Möleri*. De kenmerken zijn, ribben meer of minder in knobbels verdeeld, die tusschen de areolen kinvormig naar voren komen, kale top, kegelvormige plant, droge vrucht, aan de basis openspringend. De structuur der zaden wijst op een zeer nauwe verwantschap met het genus *Malacocarpus*. Zoals bekend rangschikten Britton and Rose het genus *Notocactus* onder *Malacocarpus*.

De groep *Paucispini* heeft weeke, vleezige vruchten, die bij het rijpworden aan de zonzijde openspringen. Hiertoe behoort *Otonis* met haar vele variëteiten.

Tot de groep *Setacei* behooren *apricus*, *concinus*, *scopa* en *tabularis* en waarschijnlijk ook naar mijn overtuiging *caespitosus*, indien deze plant tenminste juist beschreven is. Zij hebben droge vruchten, die dicht met wol en borstels bezet zijn. Het merkwaardige is, dat de soorten *scopa* en

concinus in vorm volkomen van elkaar afwijken. De vorm en de structuur der zaden wijzen echter op een zeer nauwe verwantschap. *Apricus* en *concinus* gaan in de richting van de groep *Paucispini* en *scopa* en *tabularis* van de *Mammulosi*. In de natuur treft men talrijke overgangen en hybriden aan, zooals *tabularis* er waarschijnlijk ook een is.

Notoc. Schumannianus v. nigrispinus.

(foto: v. Hoorn)

Vrij uitvoerig heb ik bij het werk van *Fric* en *Kreuzinger* stilgestaan, omdat dit in vele opzichten pionierswerk is geweest, dat in het Nazi-Duitschland door *Backeberg* en zijn vrienden werd afgewezen uit de superioriteitsoverwegingen, die ons nog zoo versch in het geheugen liggen. Helaas is mijn vriend *Fric* in December 1944 overleden.

Aangezien de publicaties van *Fric* en *Kreuzinger* niet door Latijnsche diagnoses gedekt zijn en *Backeberg* deze wel aan zijn beschrijvingen toevoegde, gelden thans voorloopig de namen door laatstgenoemden opgesteld. Maar laat ik niet op de geschiedenis vooruit loopen,

In zijn kort na de „Revision” verschenen Kaktus-ABC, verdeelt Backeberg het genus *Notocactus* in drie ondergeslachten n.l. *Gymnocephalus*, *Erioccephalus* en *Acanthocephalus*.

Echter reeds in Juni 1938 gaat hij in zijn „Blätter für Kakteenforschung” over tot een nieuwe bewerking van het systematisch overzicht der *Cactaceae*, waarin naast *Notocactus*, de beide laatstgenoemde ondergeslachten tot geslachten verheven worden.

In Juni 1942 verschijnt wederom een nieuwe bewerking van het hierboven genoemde overzicht, waarbij de bewerking van 1938 „pro forma” wordt ingetrokken, n.l. in „Jahrbücher der Deutschen Kakteen-Gesellschaft.”

Hier ontstaan nu in plaats van *Acanthocephala*, *Brasilocactus* (zie Fric) en in plaats van *Erioccephala*, *Eriocactus*, zulks omdat de eerste namen reeds gebruikt waren.

Dat de zaak hiermede niet afgelopen is, bewijst de geschiedenis wel en men zal dit dan ook moeten beschouwen als pogingen van den mensch om de natuur in vakjes te verdeelen.

Door Backeberg is niet aangegeven, welke soorten onder deze geslachten vallen, alleen het type van het genus is aangegeven. In een volgend artikel wil ik trachten de verschillende planten te rangschikken. Kritiek op de nieuwe geslachten en vooral een nadere beschouwing van *Notocactus* wordt voorloopig achterwege gelaten.

Euphorbia ferox, Marl.

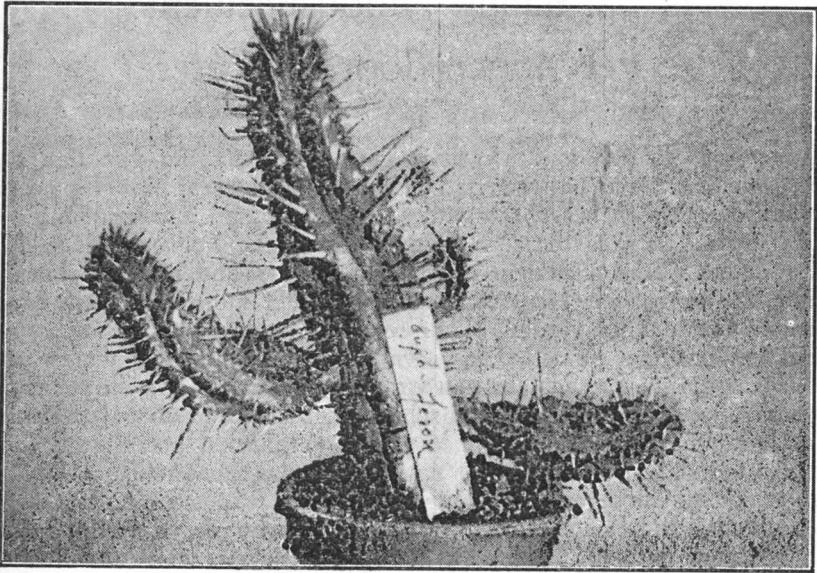
door J. A. Jansse.

ONDER de vele soorten *Euphorbia*, die in A. Berger's werkje „Sukkulente Euphorbien” (1907) nog niet beschreven worden, is deze een der aardigste en tegelijkertijd een der gemakkelijkst te kweken soorten. Zij werd dan ook eerst in 1913 voor het eerst beschreven door R. Marloth in *Transact. Roy. Soc. S-Afr.* III p. 122. Ze stamt uit het Kaapland en komt in de districten *Willowmore*, *Steytlerville*, *Jansenville*, *Aberdeen* en *Graaff Reinet* voor, waar ze op de schaarsch begroeide vlakten dichte kussens vormt, die tot 60 cm. diameter bereiken kunnen, waarbij de stammetjes dan niet hooger worden dan 15 cm. Deze soort is nauw verwant aan *Euph. pulvinata* en *aggregata* en al deze soorten worden, volgens Dyer, in Zuid-Afrika met de namen „pincushion” en „voetangel” bestempeld: alle zijn dan ook krachtig bedoornde struikjes.

De doorns zijn bij deze soorten altijd omgevormde bloemstelen, ze werden dan ook door Berger, in navolging van *Lemaire*, tot de sectie *Anthacantha* (anthos = bloem; acanthos = doorn) gebracht.

De doorns zijn bij *E. ferox* zeer krachtig tot 2½ cm. lang en aan de basis soms wel 2 mm. dik; in jongen toestand zijn ze grijsroze overwaasd, later worden ze grauwwit.

Het aantal ribben varieert van 6—9, ze zijn meestal weinig verheven en lopen verticaal, zelden spiraalvormig.

Euphorbia ferox, Marl.

(foto: Janse)

De foto van een jonge plant werd reeds in 1943 gemaakt en geeft een zeer duidelijken indruk van deze aardige soort.

Aan de stengeltoppen vormt *E. ferox* kleine blaadjes die ovaal toegespitst zijn en spoedig afvallen.

Bloeiende exemplaren heb ik van deze soort hier te lande nog niet gezien. Dyer beeldt in de *Euphorbia*-monografie op pag. 623 (fig. 686) een exemplaar af met talrijke kogelvormige vruchten aan de stengeltoppen.

Euphorbia splendens

Mevrouw Grullemans verraste ons op den omslag van de eerste nummers met een fraaie teekening. De meeste lezers zullen de duidelijk weergegeven *Euphorbia splendens* Bojer wel dadelijk hebben herkend. Er zijn weinig succulenten welke zoo geliefd zijn als deze wolfsmelksoort. Mits warm en zonnig gezet, prijkt ze vrijwel het geheele jaar door met de schitterende roode bracteeën (schutbladeren) welke de nietige, doch niet minder merkwaardige bloeiwijzen omgeven.

In de warme kas kan *Euphorbia splendens* een aanzienlijke ruimte in beslag nemen, wanneer men de stengels tegen een zonnigen achterwand aanbindt. Daar tooit ze zich regelmatig met honderden bloeiwijzen, wat een prachtigen aanblik geeft. Maar ook op de zonnige vensterbank in de huiskamer zal men er steeds van genieten. Kortom, het is een plant, welke in geen enkele algemeene succulentencollectie, klein noch groot, mag ontbreken.

G. D. DUURSMA.

Is de naam „hoogsucculent” te vervangen door een betere?

AL eenige keeren is de kwestie van de vervanging van den naam „hoogsucculent” een onderwerp van discussie geweest.*) Het grootste bezwaar heeft men terecht tegen de uitheemsche samenstelling van dezen naam; *hoog* is ontleend aan het Duitsche *hochsukulent*. Maar ook voor het woord *succulent* zag men liever een ander woord dan „vetplant”. Alsof wij een Nederlandsch woord (U kunt het in elk Nederlandsch woordenboek vinden) maar eenvoudig zouden kunnen schrappen, omdat het ons niet bevalt! Ter vervanging heeft men ook wel eens het woord „sapplant” voorgesteld, een vertaling van het Latijnsche *sucus* (ook wel *succus*), maar dit is een eigenschap, die niet alleen voor de succulente planten kenmerkend is. Wat het woord *vetplanten* betreft, met „vet” in den werkelijken zin heeft het natuurlijk niets te maken, doch wil hier zeggen dik, gevuld, gezwollen. Ik ben absoluut van meening dat wij het woord *vetplant* door géén ander moeten vervangen, deze uitdrukking is, niet alleen bij ons, maar ook in andere Europeesche landen allengs een begrip geworden. Spreken wij over *vetplanten*, dan sluiten wij als vanzelfsprekend de familie der *Cactaceae* uit, ofschoon ze uit wetenschappelijk oogpunt wél daartoe behoort. In het midden gelaten of wij het woord zelf nu al mooi vinden of niet, dit begrip is reeds zóó vastgeworteld dat, ware het mogelijk de naam volgens de botanische regels vast te leggen, ik daartoe werkelijk het voorstel zou willen doen. Ook uit propaganda-oogpunt zou ik het woord *vetplanten* niet graag uit de naam van de Vereeniging willen missen.

Evenmin moeten wij trachten voor „succulent” een nieuw Nederlandsch woord te vinden. In de meeste talen wordt dit woord voor dezelfde, typische plantengroep gebezigd en het staat bovendien wetenschappelijk vast. Heel anders staat het evenwel met „hoogsucculent”, hiervoor zou inderdaad niet alleen een betere, maar ook meer karakteristieke uitdrukking gevonden kunnen worden. Op een vergadering heb ik eens voorgesteld hiervoor het woord „vol”-succulent te gebruiken en meende daarmede werkelijk een gelukkigen greep te hebben gedaan. Het woordje „vol”, in combinatie met andere woorden, geeft in onze taal den hoogsten graad van een toestand of eigenschap weer; volwaardig, voltallig, volbloed, volvet, enz. Het voorstel vond trouwens een goed gehoor; sindsdien vindt men het o.m. geregeld in artikelen van den Heer M o l gebezigd.

In het eerste nummer van dit tijdschrift is mij echter onmiddellijk een combinatie opgevallen, gebruikt door den Heer D u u r s m a, die als wetenschappelijk term beslist beter is, nl. *ultrasucculent*. Achteraf bleek deze uitdrukking trouwens reeds door meer plantenkenners gebruikt te zijn. Alleen dáárom vind ik ze al zooveel beter, omdat hier twee woorden gecombineerd zijn, die uit dezelfde taal stammen, nl. het Latijn. Het woordje *ultra* op zich zelf, zegt niet veel, maar in samengestelde woorden, die een graad of rang uitdrukken, krijgt het de beteekenis van uiterste, of hoogste. Naast *succulent* dat in alle landen dezelfde

*) *Cact. en Vetpl.* 1939, p.p. 9 en 57.

beteekenis heeft, is ook ultrasucculent voor internationaal gebruik uitermate geschikt.

Uit het oogpunt van uniformiteit, ook in ons tijdschrift, stel ik daarom voor in de toekomst uitsluitend van het woord „ultrasucculent” gebruik te maken, indien wij daarmee een bijzonder hoogten graad van succulentie tot uitdrukking wenschen te brengen.

A. J. A. UITEWAAL.

Vlekken aan Phyllocactussen

door G. D. D u u r s m a.

DIKWIJLS hebben wij van liefhebbers de klacht vernomen, dat hun Phyllo's gedurende den winter kleine, zachte vlekjes krijgen, welke zich in het vleesch tusschen de nerven bevinden. De vraag wordt dan gedaan, aan welke ziekte de planten lijden en hoe genezing tot stand kan komen. Zelf hebben wij dit verschijnsel ook meermalen bij Phyllocactussen waargenomen. Opmerkelijk was dan, dat bepaalde soorten wel vlekken krijgen, andere daarentegen niet. De sterke *Ackermani*-hybriden b.v. vertoonen dit verschijnsel zelden of nooit, terwijl *Ph. Cooperi* en *Phyllantoides*-soorten zeer vatbaar zijn.

Bedoeld verschijnsel is geen ziekte, doch een gevolg van weersomstandigheden. Verschillende Phyllocactussoorten vormen in den herfst graag nieuwe scheuten. Deze zijn in October nog zacht en volsappig. Volgt nu na betrekkelijke warmte een snelle daling van temperatuur, dan zal men spoedig vlekken op deze volsappige scheuten zien verschijnen. Het beste doet men in zulke gevallen deze scheuten maar weg te snijden. In het voorjaar loopen de oude scheuten dan wel weer uit.

Staan de Phyllocactussen in den winter op een ongunstige plaats, b.v. in den kelder of in een ongestookte kamer, dan komen vaak roestachtige vlekken op de scheuten. De planten krijgen daardoor een leelijk aanzien, ja, kwijnen vaak geheel weg. Om het euvel te voorkomen, geve men de planten een warmer standplaats. Toch moeten de Phyllocactussen ook weer niet te warm staan. Over het algemeen verlangen de sterkere soorten, waartoe de oude *Ackermani*-hybriden behooren, een wintertemperatuur van hoogstens 8 graden Celsius. De zwakkere soorten, vooral de hybriden, welke door kruising met *Selenicereus grandiflorus* zijn ontstaan, verlangen een wintertemperatuur van 10 tot 12 graden Celsius. Dit geldt ook voor *Epiphyllums*.

Een voorname factor voor het gezond houden der Phyllocactussen is ook het gieten. Men gebruike 's winters nooit koud water, doch zorg, dat de temperatuur van het gietwater steeds enkele graden hooger is dan de temperatuur in het vertrek, waar de planten staan. Men kan dit eenvoudig bereiken door een scheutje warm water bij te voegen. Men bedenke, dat het toegediende water 's winters niet voor voeding behoeft te dienen, doch alleen ten doel heeft het verbruikte vocht weer aan te vullen, zoodat de scheuten niet verschrompelen. Opzettelijk toedienen van plantenvoedsel moet 's winters evenzeer vermeden worden, daar dit maar tot ontijdigen groei zou prikkelen.

„Uit de Cactuswereld”

In Antwerpen bestaat een vereniging voor liefhebbers van Cactussen en Vetplanten genaamd *Pereskia*. „Pereskia” wil alle liefhebbers en vrienden van succulente planten verenigen om hen vakkundig te onderrichten en aan te moedigen. „Pereskia” vergadert elke maand, organiseert uitstapjes naar groote liefhebbers, beroepskweekers, botanische tuinen enz. „Pereskia” houdt voordrachten, helpt nieuwe leden moreel en daadwerkelijk, kortom „Pereskia” doet alles wat maar mogelijk is om de liefhebberij te bevorderen en geeft als de kroon op haar werk sinds 1947 een maandblad uit, waarin het verenigingsnieuws een groote plaats inneemt. De jaarlijksche bijdrage is vastgesteld op 50 francs. (f 3.) Voorzitter is de Heer R. van Averbek; secretaris de Heer A. Noiro, Haantjeslei 95 te Antwerpen.

* * *

Naar wij vernemen is in Duitsland de „Deutsche Sukkulanten Gesellschaft e.V.” opgericht. Voorzitter is de directeur van de Hamburger Volkshoogeschool; secretaris is de Heer H. Jacobsen, hortulanus van den botanischen tuin te Kiel, terwijl de Heer Curt Backeberg de uitgave van de publicaties op zich genomen heeft.

* * *

De voorkeur voor *Haworthia*'s is, vooral in het buitenland, bijzonder groot; artikelen over dit geslacht worden veel gevraagd. In Amerika is een vereniging van *Haworthia*-liefhebbers opgericht, die een tijdschrift, de „*Haworthia Review*”, uitgeeft.

* * *

Ter inzage ontvingen wij een overdruk uit „Schweizer Garten”, orgaan voor tuinliefhebbers (uitgave boekdrukkerij B. Fischer, Münsingen) getiteld „Neue und seltene Sukkulanten.”

Hierin worden door H. Krainz, Voorzitter van de Zwitsersche vereniging van cactusliefhebbers, 9 nieuwe soorten of variëteiten van cactussen beschreven, waarnaast aantekeningen en beschrijvingen van andere bekende succulente planten. Het werkje gedrukt op 24 pagina's prima papier, geschreven in de „Zwitsersche” taal, is met 37 keurige foto's en enkele teekeningen verlicht.

O.m. worden twee nieuwe, mooie variëten van *Notocactus scopae* (Sprgl.) Berg. beschreven, nl. *var. Daenikeriana*, Krainz, *var. nov.*, een vorm met donkergele stekels, en *var. Glauseriana*, Krainz, *var. nov.*, een vorm met lichtgele randdoorns en donkerder midden-doorns, die men dus als een tusschenvorm van de eerstgenoemde variëteit en *scopae* zou kunnen beschouwen. Dan vinden wij hier afgebeeld *Notocactus minimus*, Fr. en Kr., de zeldzaamste soort van dit geslacht, de eerste die ook haakdoorns bezit. In dit beknopte werkje kan iedere serieuze liefhebber iets naar zijn gading vinden, waarom wij het gaarne aanbevelen.

* * *

Bij de Abbey Garden Press, Box 101, Pasadena (Calif.) verscheen 1946 het „*Epiphyllum Handbook*”, auteur Scott E. Haselton, hoofdzakelijk gewijd aan *Epiphyllum*s en haar vele hybriden, die wij *Phyllo*'s plegen te noemen. Dit 250 pagina's bevattende werk, met 170 foto's en 11 gekleurde platen heeft ten doel de belangstelling voor deze „Orchidee-cactussen” te stimuleren; het behandelt in verschillende hoofdstukken de geschiedenis, de cultuur, de vermeerdering enz. De bloemen zijn ingedeeld in groepen naar vorm of kleur. Voor de meer wetenschappelijk onderlegde lezers geeft het de beschrijvingen van de geslachten der *Epiphyllanae* (w.o. *Zygocactus*, *Epiphyllanthus*, *Schlumbergera* enz.). Voor den eenvoudigen liefhebber zijn de fraaie afbeeldingen van deze, voornamelijk in bloei zoo bekoorlijke planten, het aanschaffen van dit handboek meer dan waard.

* * *

Wegens deviezenbepalingen is het niet mogelijk zich te abonneren op buitenlandse tijdschriften. Naar aanleiding hiervan heeft het Hoofdbestuur van Succulenta zich in verbinding gesteld met eenige buitenlandse verenigingen om door uitwisseling van tijdschriften tot een oplossing te komen. Het is thans mogelijk voor leden van Succulenta in het bezit te komen van een abonnement op: „The National Cactus and Succulent Journal” (Engeland). Als tegenprestatie is men verplicht een extra abonnement te nemen op Succulenta (dus f 4.—).

Leden, die een abonnement op bovengenoemd tijdschrift op deze voorwaarden wenschen, kunnen zich opgeven bij de secretaresse.

Het Hoofdbestuur tracht eenzelfde wijze van overeenstemming te bereiken met de uitgevers van:

„Cactus and Succulent Journal” (Amerika).

„Desert Plant Life” (Amerika).

„The Cactus and Succulent Journal of Great Britain” (Engeland).

Leden van Succulenta, die op bovengenoemde voorwaarden ook een abonnement op deze tijdschriften zouden wenschen, worden verzocht, zich thans reeds op te geven bij de secretaresse, Mevr. J. Grullemans van Berghem, Heereweg 19, Lisse, met duidelijke opgave, welk tijdschrift wordt bedoeld.

* * *

Ondanks den oorlog, koude en kolennoed en niettegenstaande het feit, dat ook het personeel tijdens den oorlog gedurende bepaalde uren niet over straat mocht, is de fraaie succulentverzameling in den Hortus Botanicus te Amsterdam gelukkig bewaard gebleven. Voor een zeer groot deel is dit te danken aan den Hortulanus, den Heer J. Verschuur, die alles in het werk heeft gesteld en geen moeite heeft gespaard om de mooie plantencollectie van onzen van ouds beroemden „Medicynhof” veilig door deze sombere en moeilijke tijden te loodsen. De nieuwe opstelling van de groote show-planten, waarbij een mengsel van zand en turfmoed als bovenlaag werd gebruikt, doet het bijzonder goed. Een bezoek aan den Hortus beteekent een welbesteedde dag!

„Nuttige Wenken” VOOR MEI EN JUNI

door G. D. D u r s m a.

GAAT het U als mij, dan zult U al reeds veel van Uw succulenten kunnen genieten. Ze proeven het voorjaarszonnetje en doen haar best den donkeren winter zoo gauw mogelijk te vergeten. Verschillende *Ha worthia*'s bloeien reeds; eigenaardig, dat de „groene” soorten zooals *H. retusa* en *H. pallida* altijd het eerst zijn. De *Phyllocactussen* en *Aporocactus flagelliformis* staan met dikke knoppen en ook *Echinocereus Scheeri* geeft teekenen van komenden bloei. De zaailingen van het vorig jaar groeien zienderoogen; terwijl de *Mammillaria*'s en oude *Echinocactussen* nieuwe doornbundsels maken, een teeken, dat de groei ook hier weer begint.

Wie een zomerkasje of een goeden broeibak heet, kan de planten uit de winterbewaarplaats daarheen overbrengen. Bij zonnig weer geven we midden op den dag flink lucht, dit houdt de planten gezond en maakt ze sterk. Ook mogen ze op een gunstigen dag eens met eenigermate lauw water bespoten worden, teneinde het winterstof te verwijderen. Wat frisschen ze daarvan op!

Schijnt de zon soms wat fel, dan spannen we een stuk jute over het glas om zonnebrand te voorkomen. Door zonnebrand krijgen we niet

alleen leelijke planten maar het celweefsel wordt soms zóó beschadigd, dat de dood er op volgt. Wie de potten tot den rand ingraaft, af en toe iets spuit en naar behoefte schermt, zal weinig last van zonnebrand krijgen. In het kastje kan men de planten bovendien zoo rangschikken, dat de gevoeligste soorten eenigermate in de schaduw van sterkere gezet worden, of op een hoekje waar de felle middagzon niet komt. Overigens zijn Haworthia's en Gasteria's ook met de minst zonnige plaats tevreden, terwijl Stapelia's en haar verwanten, benevens Mesems liefst volle zon hebben. Daarentegen verlangen Phyllo's, Epiphyllums en Rhipsalissen weer meer schaduw. Men houde met een en ander rekening.

De zaailingen van het vorig jaar worden nu verpot. De aarde mag iets zwaarder zijn en de pot wat grooter. Oudere planten geven we nieuwe aarde, wanneer de pot geheel volgeworteld is of wanneer ze zichtbaar kwijnen. In het laatste geval kan men er haast altijd zeker van zijn, dat er iets aan de wortels hapert. We verwijderen alle aarde en blijken de wortels dood te zijn, dan nemen we deze weg, waarna we verpotten in niet te zware aarde en een naar verhouding kleinen pot. Er bestaat dan goede kans, dat de planten spoedig teekenen van hernieuwden groei vertoonen, waarna we later weer iets ruimer pot en wat zwaarder grond geven. Overigens zijn we geen voorstanders van vaak verplanten. Groeien de planten naar behooren, dan geven we liever af en toe een weinig Pokon in het gietwater opgelost. (b.v. 2 gram per liter water, éénmaal per week van Mei tot einde Augustus).

De vraag, hoe we moeten verplanten, is voor de meesten niet moeilijk. Al doende leert men. Voor den beginnening willen we enkele nuttige wenken geven. Voorop sta, dat we steeds goed gereinigde potten nemen. Van binnen en van buiten flink met kokend water begieten, daarna afschroben en dan onder de leiding afspoelen is in den regel voldoende. Over het afvoergaatje in den bodem leggen we een scherf met den bollen kant naar boven. Nu wordt de pot tot op ongeveer de helft met versche aarde gevuld. Nadat we de plant uit den ouden pot geklopt hebben, schudden we de aarde tusschen de wortels weg. Zieke en doode wortels worden verwijderd. We kunnen nu eens zien, of de pot op voldoende hoogte met aarde gevuld is. Dit is gemakkelijk te constateeren als we weten, dat de plant even diep in den nieuwen pot moet komen te staan, als in den ouden het geval is. Doorgaans zal blijken, dat nog wel wat aarde kan worden bijgevoegd. We strooien zooveel aarde in het midden van den pot, dat een heuveltje ontstaat. Op dit heuveltje zetten we de plant, zoodat de wortels regelmatig naar alle kanten afd hangen, dan vullen wij den pot verder met aarde tot op ongeveer 1 à 1½ c.m. beneden den rand, („gietrand") en drukken de oppervlakte iets aan.

Wij hebben nu anders niets meer te doen dan de aarde even flink aan te gieten, waarna de plant voorloopig zoo mogelijk een iets warmer plaats krijgt teneinde de beworteling te bespoedigen.

Vergeet bij het verpotten nooit de juiste etiketten bij elke plant te houden. Is het etiket niet duidelijk leesbaar meer, dan schrijven we een nieuw. Beschrijf het etiket steeds van boven naar beneden, de beginletters van de namen blijven dan het langst te lezen.

Vereenigingsnieuws

ALGEMEENE VERGADERING

De Algemeene Vergadering wordt gehouden op Zaterdag 21 Juni 1947, des namiddags te 14 uur in een der zalen van Hotel Lion d'Or, Kruisweg te Haarlem (één minuut van het station).

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen oprichtingsvergadering.
3. Financieele toestand der vereeniging.
4. Ingekomen stukken en voorstellen.
5. Mededeelingen omtrent Statuten en Huishoudelijk Reglement.
6. Benoeming Hoofdbestuur. (Het voorloopig Hoofdbestuur stelt zich in zijn geheel beschikbaar).
7. Begrooting komende vereenigingsjaar.
8. Vaststelling contributie 1948.
9. Vaststelling plaats volgende Alg. Vergadering.
10. Rondvraag en sluiting.

De Algemeene Vergadering is toegankelijk voor alle leden der vereeniging.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden hebben het recht om voorstellen aan de Algemeene Vergadering te doen. Deze voorstellen moeten worden ingediend vóór 1 Juni a.s. bij de secretaresse.

Iedere afdeling heeft het recht een afgevaardigde en een plaatsvervanger te benoemen. De namen van de afgevaardigde en diens eventueele plaatsvervanger moeten worden medegedeeld vóór 1 Juni a.s. aan de secretaresse.

Stemgerechtigd zijn alleen de ter vergadering aanwezig zijnde eereleden, afgevaardigden, verspreid wonende leden en Hoofdbestuursleden. De afgevaardigden brengen tien stemmen uit per afdeling en voor elke tien leden, die de afdeling meer telt dan tien, één stem meer.

J. Grullemans van Berghem,
Secretaresse, Heereweg 19, Lisse.

De afdeling Haarlem hoopt dat vele leden uit andere plaatsen deze vergadering kunnen bijwonen. Leden, die op 21 Juni a.s. reeds des morgens aanwezig kunnen zijn, worden uitgenoodigd om precies 11 uur samen te komen in Hotel *Lion d'Or*, waarna een bezoek zal worden gebracht aan de Stadskwekerij. Bij terugkomst kunnen de aanwezigen de lunch gebruiken in Hotel Lion d'Or. Tijdens de vergadering zal een kleine stand met succulenten ter opluistering te bezichtigen zijn. Indien er nog tijd overblijft, zal de heer J. A. Janse een voordracht houden met eenige kleuropnamen van succulenten. Komt dus allen den 21sten Juni naar Haarlem.

Bestuur afdeling Haarlem.

Hiermede betuigen wij den Heer K. de Leers te Ittersum onzen hartelijken dank voor de mooie serie boeken over cactussen en andere succulenten welke wij ten geschenke ontvingen ter completering van onze bibliotheek.

Namens Kring Deventer,
Secr. W. A. Andree.

J. KROON,

Cactuswecker, Voorschoten

**Flinke sorteering cactussen
en andere vetplanten**

**Kwekerij aan de Veurscheweg, ingang tusschen no. 64—66
Postadres: Donklaan 17, Voorschoten**

Ruil- en Verkoopaanbiedingen

W. M. van Oosterhout, de Wittenkade 116⁴ Amsterdam (N.), biedt te koop aan „Succulenta”, gebonden, 1930 tot en met '40 à f 2.50 per jaargang. „Cact. en Vetplanten” 1937 en '38 à f 2.50. Duursma: „Succulenten in Woord en Beeld” f 7.50. „Cactussen” f 4.—. Cact. en Vetpl. van maand tot maand f 0.50. De Ringh: „Vademecum” f 1.—. Kosmos, Weten en kunnen: „Cactussen” f 0.50. „Vetpl.” f 0.50. Eveneens te koop een kamerkasje ± 70 x 50 c.m. op tafel, gevuld met kleine soorten Succulenten à f 20.—.

* * *

H. R. Mulder, Kl. Houtstr. 27 r, Haarlem vraagt te koop stekken (bewortelde of onbewortelde) van de volgende Phyllocactussen: Belgica, Mr Ed. André, Mll. Rose Weingarten, Alice Roosevelt, Dr Hernu, Katherine, Joseph de Laet, Euphrosine, Triumph de Guebvillers, Forstin, Aurore Borale, Joseph Joossens, Médaille 'd or, Mr. F. Nitsch, Imperator, Speciosus Feltoni, Pfan, Pres, Loubet, Imperatrice, In memory of Ch. Darrah.

* * *

Door veranderde werkkring, zie ik mij genoodzaakt mijn 20 jaar oude collectie cactussen en vetplanten — ± 500 stuks — in zijn geheel te verkopen. Adres: J. P. A. Schutte, Linnaeusparkweg 168 Amsterdam. Telefoon 51666.

* * *

Aangeboden, Limburgsche klei (löss) in ruil voor stekken en/of zaailingen van Cactussen, Euphorbia's, Stapellia's en Mesem's. A. P l u y m e r s, Stationstraat 4a, Spaubeek.

* * *

CONTRIBUTIE 1947.

Gelieve Uw contributie waarvan het minimum is gesteld op f 4.—, zoo spoedig mogelijk te storten op postgiro No. 133550 „Peningmeester Succulenta”, Rijperkerk. Leden, die in plaatsen wonen, waar afdelingen zijn gevestigd, worden verzocht hun contributie te voldoen aan de(n) penningmeester(esse) van hun afdeling.

Afd. Amersfoort — A. J e l l e m a, Celciusstraat 4, Amersfoort.

„ Amsterdam — J. B. J a n s e n, Mr. P. N. Arntzeniusweg 70 hs, Amsterdam.

„ Deventer — W. H. A n d r é e, Langestraat 82, Deventer.

„ 's-Gravenhage — W. H. N o t e b o o m, v. Halewijnplein 33, Voorburg, postr. 440000.

„ Haarlem — M e v r. V a a r b e r g - v a n H e l d e n, Rijkstraatweg 523, Zaandam (Bijdrage voor de afdeling f 1.50).

„ Zaanstreek — M e v r. v a n B e e k, Bootenmakerstraat 84, Zaandam.

Leden, die hun contributie over 1947 nog niet hebben voldaan, worden verzocht deze te voldoen voor 1 Juni a.s. Na dezen datum zal per post over het verschuldigde bedrag worden beschikt met verhooging van 25 cent incassokosten.

Leden, die f 3.— contributie voor 1947 gireerden worden verzocht, alsnog f 1.— te willen bijstorten.

Cactuszaden

Nieuwe oogst van eigen import

Prijslijst op aanvraag

J. J. KRUIK - Import - Export

Telefoon 28, Rockanje (Z.-H.)